

اعضای فرقه دراویش گنابادی با ایجاد اغتشاش در تهران علاوه بر خسارت به اموال مردم ۵ تن از نیروهای انتظامی و بسیج را به شهادت رساندند

پاسداران وطن

۲۰۰۰

دیدگاه

درباره آخرین تلاش‌های تکنوکراسی برای تئوری‌سازی

ارتجاع شیک؛ تفکیک جمهوری اسلامی از انقلاب

توسعه قرار داشت، در بخشی از سخنرانی خود با اشاره به «عدم اجماع در زمینه استراتژی ملی» در طول ۲۷ سال گذشته (یا به قول سریع‌القلم «عدم اجماع نخبگان فکری و ابزاری پیرامون اصول جهان‌شمول توسعه») طرح دوگانه به‌اصطلاح استراتژیک (ثروت ملی یا قدرت ملی)، در ادامه به ارائه مثالی از استراتژی ملی چین (مدل مطلوب پیشنهادی سریع‌القلم برای توسعه در ایران)** می‌پردازد و با توضیحاتی پیرامون تلاش تیم مذاکرات هسته‌ای در سال‌های منتهی به ۸۴ وارد بحث خود درباره نسبت انقلاب و جمهوری اسلامی می‌شود و از ضرورت انتخاب میان انقلاب اسلامی و جمهوری اسلامی سخن می‌راند.

روحانی می‌گوید: «یکی از مباحث مهم و زیربنایی در این زمینه، همان بحثی است که کم و بیش هنوز در گوشه و کنار فضای ذهن نخبگان ما خلجان می‌کند و اینکه آیا می‌خواهیم «جمهوری اسلامی ایران» باشیم یا می‌خواهیم «انقلاب اسلامی» باشیم. اگر بناسات انقلاب اسلامی باشیم، رسالت بزرگی بر دوش داریم. یعنی ما انقلاب اسلامی هستیم و می‌خواهیم این فرهنگ را در سطح منطقه و جهان اسلام نشر بدهیم و قاعداً قدرت و ثروت خودمان را هم در سایه آن می‌بینیم و بر این مینا هر مقدار انقلاب اسلامی بسط و گسترش پیدا کند به‌طور طبیعی بر قدرت و حتی ثروت ما افزوده خواهد شد؛ اما اگر می‌خواهیم جمهوری اسلامی ایران باشیم، رسالت اولیه و اولویت ما جمهوری اسلامی ایران است پس باید مسیر دیگری را بپیماییم و با اقتدار نظام جمهوری اسلامی ایران و تأمین قدرت و ثروت است

ادامه در صفحه ۱۶

فرهنگستان

را در شبکه‌های اجتماعی دنبال کنید

تلگرام: @farhikhtegandaily

اینستاگرام: farhikhtegandaily

پارک

لوکس‌ترین و جدیدترین پارک آبی تهران

اینجا همیشه تابستونه!!

اتوبان تهران کرج- بعد از بزرگراه آزادگان- خروجی شهرک گلستان- خیابان شمیم

opark_tehran

opark.ir

۰۲۱-۴۹۲۶۴

معاون امور داخل سازمان امور دانشجویان وزارت علوم در گفت‌وگو با «فرهیختگان»:

روند سوءمصرف به‌موادمخدر در دانشگاه‌ها روبه کاهش است

صفحه ۲ را بخوانید

آمار بد صادرات خوب

■ آمار صادرات غیرنفتی در صنعت، کشاورزی، معدن، فنی‌مهندسی، گردشگری، فرش و... خوب نیست. آیا تکیه صرف به سرمایه‌گذاری خارجی می‌تواند راهگشا باشد؟

صفحه ۹ را بخوانید

۲ جریان امروز در حال فرسایش عدالت هستند، اول جریانی که هسته کانونی اقداماتش اعتماد به غرب است و دوم جریانی که عدالت‌رادر چارچوب‌های جمهوری اسلامی جست‌وجو نمی‌کند

دو روی سکه ارتجاع

محمد زعیم‌زاده
جانشین سردبیر

ترمیدور، بازگشت یا ارتجاع نظریه‌ای است راستگرا بر پایه استقرا که می‌گوید هر انقلابی محتوم به گذر از سه مرحله است. نخست، دوره حکومت تکنوکرات‌ها، دوم دوره حکومت انقلابی‌ها، سوم بازگشت به عصر تکنوکراسی و درنهایت دوره ترمیدور و بازگشت به ارزش‌های نظام

قبل با به‌عبارتی اتمام انقلاب. بریتون پایه‌گذار نظریه در پی اثبات این گزاره است که در پی وقوع هر انقلاب، حکومتداری از آن تکنوکرات‌هایی خواهد بود که زاویه قابل توجهی با رژیم گذشته نداشته و اساساً از منظر ایدئولوژیک و آرمانی به سیاست‌ها و روندها نمی‌نگرد و اساس مساله‌شان سیاست‌ها و ارزش‌های انقلابی نیست و در مجموع سبب خواهند شد، انقلاب بازگشت محتوایی به عصر ماقبل خود داشته باشد. بریتون با طرح نظریه ترمیدور خواسته با ناخاسته می‌گوید طرح‌انگیزه‌های انقلابی در آغاز انقلاب نتیجه‌ای جز شکست ندارد، در یک بازه مشخص همه‌چیز به قبل از خود برمی‌گردد و استمرار انقلاب و ارزش‌های انقلاب در یک روند شدنی نیست. در سال‌های اخیر اینکه آیا همچون انقلاب‌های فرانسه و روسیه دلالی‌ها هم برای تطابق انقلاب ایران با نظریه ترمیدور وجود دارد یا نه بارها محل بحث بوده است، توالی دولت‌های موقت و دولت بنی‌صدر به‌عنوان فاز اول و دولت‌های شهیدرجایی و آیت‌... خامنه‌ای در فاز دوم گمانه‌ها را برای این تطابق افرون کرده است، سیاست‌های دوران پس از جنگ‌های ایران و عراق، توسعه‌یابی و تلاش برای قلب بخش‌هایی از محتوای انقلابی حکومت مانند سده‌زیستی حاکمان و دولت‌مردان و مقابله با اشرافی‌گری که رسماً فرمانش از تریبون‌های نمازجمعه با خطبه‌مشهور مانور تجمل‌صادر شد این ظن را افزایش داد. به تعبیری روند ارتجاعی سامانه ارزشی انقلاب با پایان یافتن دوره سازندگی متوقف نشد و در دوره اصلاحات به ساحات‌های فرهنگی و اجتماعی هم تا حدودی گسترش یافت؛ روندی که موجب نگرانی‌های بسیاری شد. مرحوم آیت‌... هاشمی‌رفسنجانی در همین مورد و در مصاحبه با فصلنامه کتاب نقد به سردبیری حسن رحیم‌پورازغدی «ویژه‌نامه جریان‌شناسی انقلاب اسلامی در دهه سوم انقلاب» در پاسخ به سوال تطبیق نظریه ترمیدور بر انقلاب اسلامی ضمن انتقاد از عملکرد اصلاحات و با بیان آنکه «هرچه می‌کشیم از اصلاحات است»، از دولت دوم خرداد گلایه می‌کند، اما همان‌جا به قوت تطابق انقلاب بر نظریه ترمیدور وارد می‌کند.

آیا امکان ترمیدور منتفی است؟

در تاریخ انقلاب اسلامی با دقت به عملکرد دولت‌های مختلف از نگاه ناظران امکان به‌فعلیت رسیدن نظریه بازگشتی، تقویت یا تضعیف شده است اما از اینجای بحث به بعد باید به دو سوال جواب دهیم؛ سوال اول این است که آیا امکان بازگشت و ارتجاع در انقلاب وجود دارد یا منتفی است و نکته دوم این است که شاخص‌های ارزیابی ارتجاع یا عدم ارتجاع چیست؟

در پاسخ به سوال اول هم نگاه فلسفی و هم نگاه تجربی نشان می‌دهد که در هیچ انقلابی به‌شکل قاطع نمی‌توان گفت ارتجاع ناممکن است، هم تجربه نهضت‌های اجتماعی در ایران مانند مشروطه و هم تجربه انقلاب‌های دنیا مانند انقلاب فرانسه، روسیه و... ثابت کرده است احتمال ارتجاع منتفی نیست، درواقع هر انقلاب و نهضتی با همه فراز و فرودهایش پس از طی یک دوره زمانی مشخص با اندازه‌گیری میزان تحقق شعارهای اولیه‌اش قابل ارزیابی است، انقلاب اسلامی هم در دهه پنجم می‌تواند از همین زاویه مورد ارزیابی قرار گیرد. درواقع پاسخ به سوال دوم هم در تفسیر همین نکته نهفته است، اینکه انقلاب اسلامی با طرح مدعای تحقق نظام مردم‌سالاری دینی کارآمد است، حتی در انقلاب مشروطه که به‌نوعی به‌عنوان برند نهضت‌های ضداستبداد طرح می‌شود مطالبه ارزشی به‌نام عدالت و درخواست تأسیس عدالت‌خانه در راس مطالبات بوده است.

از سوی دیگر تصور آزادی به شکل مجرد و بدون عدالت یعنی آزادی نا عادلانه و نه به یک اندازه برای همه خود تصویری ضدآزادی است، اگر آزادی، عدالت، کارآمدی، استقلال و امنیت را پنج شعار اصلی محسوب یا پنج هدف کانونی انقلاب بدانیم باید بگوییم این پنج هدف هم اندازه و هم بعد هم نیستند. تجربه نهضت‌های آزادی‌خواهانه ملت ایران حداقل در سده اخیر نشان داده است تقدم ارزش عدالت بر سایر ارزش‌ها امری انکارناپذیر است، حتی در انقلاب مشروطه که به‌نوعی به‌عنوان برند نهضت‌های ضداستبداد طرح می‌شود مطالبه ارزشی به‌نام عدالت و درخواست تأسیس عدالت‌خانه در راس مطالبات بوده است.

از سوی دیگر تصور آزادی به شکل مجرد و بدون عدالت یعنی آزادی نا عادلانه و نه به یک اندازه برای همه خود تصویری ضدآزادی است،

آزادی‌ای که تنها برای خود فرد متصور باشد و نا عادلانه آزادی منتقد و مخالف را نخواهد حتماً به ضدآزادی و دیکتاتوری بدل می‌شود و بزرگ‌ترین جفا به آزادی است. این نسبت قابل تأمل آزادی و عدالت که عدالت را به‌عنوان ارزشی مرجع بر صدر می‌نشانند در نسبت استقلال یعنی آزادی در قامت یک ملت هم به شکل تبعی یا عدالت وجود دارد، نسبتی که به شکل اولی می‌توان آن را به مولفه‌هایی چون توسعه و امنیت هم پیوست کرد و تمهیم داد. از این رو عدالت به‌عنوان مفهومی سهل و ممتنع که هم ساده است و هم غامض هم ملموس است و هم انتزاعی به‌عنوان ارزشی پایه در کانون قضاوت قرار می‌گیرد.

ارزیابی‌ها از کارکرد عدالت در جمهوری اسلامی چیست؟

توصیف عدالت برای ارزیابی در آغاز دهه پنجم انقلاب اسلامی بر دوپایه اصلی استوار است؛ اول مفهوم نظری عدالت و دوم ارزیابی کارکردی و ملموس برای عامه مردم. بعید به نظر می‌رسد امروز و در سال چهلیم انقلاب بتوان نظریه‌ای جامع و مانع درباره عدالت به‌عنوان محصول بومی جمهوری اسلامی معرفی کرد، به تعبیری می‌توان گفت مفهوم عدالت هنوز دارای صورت‌بندی نظری کاربردی نیست، صورت‌بندی‌ای که غیر از عدالت توزیعی جنبه‌های دیگر را هم شامل شده باشد.

در بعد دوم عدالت هم امروز می‌توان گفت ایرادات فراوان است و متأسفانه با رویکرد برخی دولت‌ها مانند دولت یازدهم هم شدت بیشتری پیدا می‌کند، وضعیت کانونی اقداماتش اعتماد به غرب است جریانی که به محرومان و مستضعفان، فاصله‌زدگی مردم عادی و حاکمان، برآورده کردن حداقل‌های زندگی برای همه احاد جامعه وضعیت قابل قبولی نیست.

چه جریان‌هایی به عدالت‌ورزی کمک نمی‌کنند؟

در حال حاضر دو جریان هم از بعد نظری و هم از بعد کارکردی مسیر فرسایش عدالت و بازگشت و ارتجاع را هموار می‌کنند. جریان اول که خیلی در عمل ادعای عدالت و مقابله با اشرافیت ندارد و در نظر هم هسته کانونی اقداماتش اعتماد به غرب است جریانی که مساله اصلی‌اش توسعه از مسیر سیاست خارجه است، جریان و تفکری که در دوره ۲۸ ساله پس از جنگ ۲۰ سال تفکر غالب بر قوه مجریه بوده است و به شدت و ضعف و فراز و فرود ایده خود را اجرایی کرده است و بیشترین صدمات را به مولفه عدالت وارد کرده است، دستور مانور تجمل، تبدیل ادبیات مستضعف به آسیب‌پذیر، ثبت بالاترین رکورد ضرب جینی در دو دوره مختلف، ثبت رکورد بالاترین نرخ تورم، گره‌زدن مساله آب خوردن مردم به توافقات بین‌المللی، معطل نگاه داشتن طرح تأمین مسکن توده‌های مردم و... مثال‌هایی ملموس و یادگارهای اجرایی جلوی چشم این جریان است.

چرا جریان احمدی‌نژاد نمی‌تواند مدعی عدالت باشد؟

جریان دوم جریانی است که اتفاقاً مدعی عدالت است سابقه اجرایی هم دارد و در مقاطعی توانسته اقدامات مثبتی هم در این زمینه داشته باشد؛ اما دگرذیسی معرفتی و رادیکالیسم سیاسی پس از حضور در قدرت از یک‌سو و برخی اقدامات اشتباه در دوره زمامداری از سوی دیگر سبب شده است این جریان هم امروز نتواند مدعی عدالت‌خواهی باشد. جریانی که هم‌زمان هم می‌خواهد مدعای عدالت‌خواهی داشته باشد و هم معاون اول دولتش محمدرضا رحیمی بوده، آیا می‌تواند مدعی پرچمداری عدالت‌خواهی باشد؟ آیا عدالت از این ناحیه جدی‌ترین ضربه را نمی‌خورد؟

آیا رئیس دولتی که می‌گوید اعضای کابینه خط قرمز برخورد قضایی هستند می‌تواند پرچمدار عدالت‌خواهی باشد؟ آیا جریانی که با نقد رادیکال قوه قضائیه و غصبی دانستن جایگاه رئیس آن، راه نقد مشفقانه را می‌بندد و بزرگ‌ترین ظلم را به منتقدان دلسوز عدالت می‌کند می‌تواند مدعی عدالت‌خواهی باشد؟ آیا جریانی که دیگر امکان اصلاح در چارچوب‌های جمهوری اسلامی را منتفی می‌داند، می‌تواند مدعی اصلاح باشد؟ جریان احمدی‌نژاد در نگاه واقع‌بینانه سعی در تبیین این قصه دارد که دیگر امکان عدالت‌خواهی در چارچوب‌های رسمی وجود ندارد و آلترناتیو عدالت‌خواهی در خارج این چارچوب هم کسی جز اون‌یست و در حالت خوش‌بینانه درگیر عدالت‌خواهی خانوادگی و قبیله‌ای شده است.

۱۰ سوال پرتکرار درباره مهم‌ترین آزمون زبان دانشگاه آزاد اسلامی

با پیچ و خم EPT آشنا شوید

۸۰۰۰

یادداشت عبدال... گنجی

حضور مردم تنه‌اراه مقابله با ارتجاع

۳۰۰۰

رئیس سازمان بهزیستی

در پاسخ به پیگیری‌های «فرهیختگان» در خصوص معوقات مراکز توانبخشی:

وارد بازی نمی‌شوم

۶۰۰۰

پرنگ شدن پدیده تجاوز

در فیلم‌های هالیوودی، چرا؟

از پذیرش تارسوایی

۵۰۰۰

با برگزاری آزمون ورودی نیمه‌متمرکز دکتری سال ۹۷ پرونده آزمون‌های امسال بسته می‌شود

پایان ماراتن کنکورها در سال ۹۶

۱۳۰۰۰

نگاه

به جد امام

به کرمانشاه

که رسیدم دو نفر از نیروهای جهادی منتظر بودند تا من را به دشت دبی‌ره گیلانغرب برسانند.

محمد مهدی نوری
پژشک

جایی که زلزله‌زده است اما به خاطر لجبازی فرماندار و نماینده مجلس جز مناطق بحرانی به حساب نیامد. دوستان در قراقره جهادی امام رضا(ع) از یک هفته پیش از اوضاع نابسامان درمانی مردم می‌گفتند و همین تعریف‌ها من را مجبور کرد تا به منطقه بروم. به‌عنوان عضوی از گروه جهادی پزشکی حامی برایم فرق نمی‌کرد هرچا اعلام نیاز کنند و وقت آزاد باشد، می‌روم. مسیر کرمانشاه تا گیلانغرب را با ماشین شخصی یکی از نیروهای جهادی رفیق، تا فهمیدند کرد و کرمانشاهی هستم، زبان درد دلشان باز شد. از وضعیت وخیم و بد زلزله‌زده‌ها گفتند. از روزهای اولیه بعد از زلزله می‌گفتند که یکی از مسئولان شهری به بهانه قلب دره مگر که را ترک کرده بود. از وضعیت نابسامان توزیع چادر در روزهای ابتدایی تا توزیع کانکس در این روزها می‌گفتند. داستان افرادی را که به خاطر نداشتن کانکس تا پای مرگ رفته‌اند و افرادی که با سوءاستفاده کانکس‌های اهدایی را می‌گیرند و می‌فروشند. گریه کردن کودکان معلول توسط سودجوها برای گرفتن کانکس شاید شوک برانگیزترین نکته‌ای بود که برایم تعریف کردند. از سوی دیگر از مسئولان می‌گفتند که با دنبال دعوا و جنجال‌های سیاسی هستند یا فقط به حامیان سیاسی‌شان رسیدگی می‌کنند. از بن‌رهای می‌گفتند که در شهر برای تجلیل از آقای نماینده و فرماندار نصب شده است و مردم از شدت ناراحتی آن را پاره کرده بودند. از نهادهایی می‌گفتند که کانکس‌های اهدایی مردم را به نام خود به مردم تحویل می‌دهند. از وضعیت بغرنجی گفتند که هنوز ادامه دارد. با زندگی در مسیر به سمت سریل ذهاب و گیلانغرب شدیدتر می‌شد و جاده لغزنده‌تر. از وضعیت بعضی روستاها می‌گفتند که به خاطر رای دادن هایشان در انتخابات مجلس الان مورد بی‌مهری نماینده‌ای قرار گرفته‌اند که انتخاب شده است. از وام‌ها پرسیدم. می‌گفتند ۴۰ میلیون تومان برای شهری و ۳۰ میلیون تومان برای روستایی تصویب شده است. برای وام باید سه ضامن داشته باشند و مبلغی حدود ۵۰ میلیون تومان سفته به بانک‌ها بدهند.

ادامه در صفحه ۷